

Nortura
bondens selskap

Storfeinfo

August 2017

Redaktør: Asgeir Svendsen

En spennende høst!

Det at telledatoen i år er flyttet til 1. oktober gir Nortura utfordringer både med hensyn til slaktekapasitet i en travel høstsesong, og med markedsbetjeningen. Selv for storfe, som året sett under, har stor underdekning, kan det oppstå betydelige overskudd på høsten når slaktingen er størst og etterspørselen minst.

Produsentpris 2. halvår 2017

Dette er bakgrunnen for at Nortura valgte å benytte til dels sterke prissignaler for å motivere til slakting av storfe i august, før lammesesongen setter inn og tar mye av kapasiteten ved slakteriene våre. Det er engrospris, omsetningsavgift og ekstra avtaletillegg som er virkemidlene som benyttes.

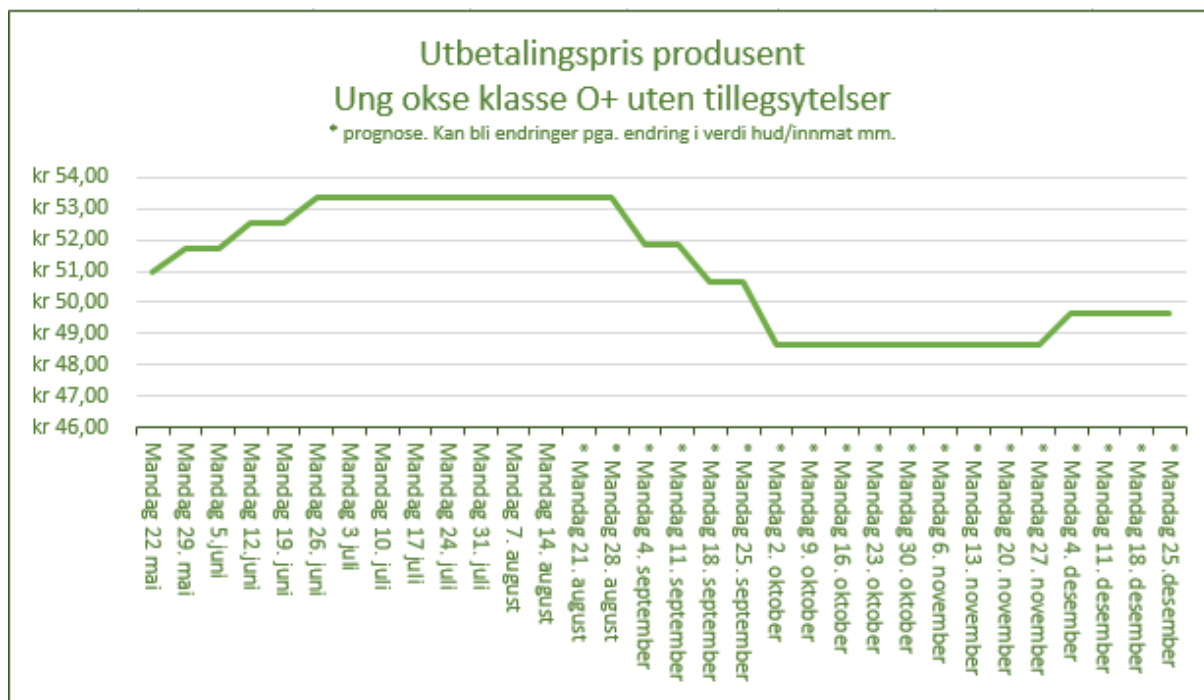
Diagrammet på [neste side](#) viser hvordan disse tiltakene slår ut på produsentprisen i perioden 1 juni til 31. desember 2017. Detaljene kan du lese i artikkelen "[Prisen på storfe](#)" på vår hjemmeside.

Norturas storfeprodusenter har respondert på de prissignalene som er gitt. Tilførselene av storfe har vært store gjennom sommeren. Vi har hatt noen utfordringer med slaktekapasitet i forbindelse med ferieavviklingen. Men med en høy andel dyr innmeldt på avtaleordningen har det vært mulig å handtere dette innenfor de muligheter avtaleordningen gir. Alle Norturas anlegg utnytter nå kapasiteten maksimalt og ambisjonen er at vi skal være ajour med slakting av storfe innen lammesesongen starter for fullt i midten av september.

Kalvekampanjen – få 600 kr ekstra pr kalv!

Som nevnt har prisløypen gitt økt slakting i høst. Mange sluttføringsenheter har derfor stort behov for kalv. Minner derfor om Nortura kalvebonus på kr 600 frem til 24. september.

Beitesesong går mot slutten, og dermed kan være fornuftig å skille kalven fra mora og melde de inn til formidling. Flere områder har også hatt en sommer med store mengder nedbør som har medført tråkkskader på beite, ta derfor inn kalvene nå for å minske skadene.

Nasjonal dugnad skal hindre spredning av smittsom hoste og diaré!

Besetninger som får smittsom hoste (BRSV) eller smittsom diaré – såkalt vinterdysenteri (BCoV) kan påføre enkelt produsenter økonomiske tap på opptil 300.000 kroner. Det årlige tapet for norsk storfeproduksjon er beregnet til ca. 150 millioner!

Dette er bakgrunnen for at en samlet storfenæring høsten 2016 startet en nasjonal dugnad for å redusere utbredelsen av smittsom hoste og diaré. Målene skal nås ved hjelp av et effektivt kontrollprogram, organisert under Helsetjenesten for storfe, med veterinær Harald Holm som prosjektleder. Mer informasjon om kontrollprogrammet finner du [her](#)

Kontrollprogram
Bekjempelse av
BRSV og BCoV

Kontrollprogrammet har to viktige fokusområder:

Smitteforebygging.

Mange produsenter er usikre på hvordan man skal håndtere BRSV og BCoV. Når vi tar ut prøver av kvigemelk eller blodprøver av kalv, ser vi om disse dyregruppene har vært borti disse to virusene i levetida si. Ei "GRØNN" prøve forteller oss at kvigene eller kalvene aldri har vært infisert av virus. Ei "RØD" prøve forteller at dyrene en eller annen gang har hatt virusinfeksjon, men ikke om de er smittebærende nå. Viruset dør nemlig ut av seg sjøl. Flytter vi en vanlig norsk besetning som er full av virus og har hostende dyr med diare, til Svalbard, vil den være fri for virus i løpet av få måneder.

Så uavhengig av om din besetning har status som "RØD" eller "GRØNN" er det viktigste tiltaket å minimalisere sjansen for at smitte kommer inn i besetningen. Som "smittevernsjef" i egen besetning er derfor avgjørende å kjenne til de vanligste smitteveiene. De tiltak du som smittevernsjef gjør er grunnlaget for å få det til. Du må etablere den **RØDE STREKEN**. Den er skille mellom dyra og resten av verden, SMITTESLUSA. I alle besetninger er det to **RØDE STREKER**, en ved inngangen for personell og en ved utgangen for dyr. Å bygge opp bevisstheten rundt den **RØDE STREKEN** er den viktigste oppgaven for å redusere forekomsten av BRSV/BCoV og all annen smitte!

[Les artikkelen av Harald Holm](#)

Animalia har utarbeidet en brosjyre ["Trygg og smittesikker inn- og utlasting av storfe"](#)

Besetningens smittestatus.

Kontrollprogrammet skal kartlegge smittestatus til norske besetninger. Etter kontakt med smittestoff produserer kroppen immunstoff, også kalt antistoff, mot sykdommen resten av livet. Der prøveresultatet viser at det ikke er påvist antistoffer blir besetningen kategorisert som "Grønn", det vil si smittefri.

Om antistoffer påvises blir besetningen kategorisert som "Rød". Det er imidlertid viktig å merke seg at analysene kun påviser at det finnes antistoffer. Det betyr ikke at alle "Røde" besetninger har virusmitte, bare at besetningen har hatt smittestoffet «innom» i levetiden til de dyrene det tas prøver av. Dyrene er smittebærere under utbrudd og ca. 4 uker etter at siste dyr var sykt. Mange utbrudd gir svært svake symptomer.

Prøvetaking

Ut fra dette håndteres dyreflyt og smitteverntiltak. For å dokumentere smittestatus må det tas melkeprøver av 1. kalvere eller blodprøver fra kalv over 6 mnd. Kalven må være over 6 mnd. for å sikre at de ikke er påvirket av eventuelle antistoffer fra råmelken. Blodprøver av kalv gir den ferskeste statusen. Prøvene hittil viser at ca. 70% av kalvene er "Grønne", de har ikke vært smittet av BRSV og/eller BCov.

Det er viktig å merke seg at alle ammekuprodusenter vil få tilsendt blodprøveutstyr inkl. rekvisisjon i løpet av august 2017. Melkeprodusentene må selv styre når de ønsker å ta ut prøver. Mer informasjon om prøvetaking finner du [her](#).

Beite

"Grønne" besetninger som er på fellesbeite med felles melking sammen med "Røde" besetninger, vil skifte status fra "Grønn" til "Rød". Ved å ta ny prøve ca. 1 måned etter at dyrene er tatt hjem fra beite, vil besetningen kunne bli "Grønn" igjen.

Andre former for sambeiting medfører en viss risiko, men dette påvirker ikke besetningenes status. Det er imidlertid viktig at det ikke slippes dyr fra besetninger med pågående utbrudd. Besetninger med utbrudd bør vente ca. 4 uker etter at siste dyr var sykt før de slipper dyrene på fellesbeite.

Livdyr

Innkjøp av livdyr fra røde besetninger vil føre til at besetningen endrer status fra "Grønn" til "Rød". Besetninger som er avhengige av innkjøp av livdyr og der livdyr fra "Grønne" besetninger ikke er tilgjengelig, må forsikre seg om at selgers besetning ikke har hatt smittsom hoste eller smittsom diare minst siste halvår. Ved å ta ny prøve ca. 1 måned etter innkjøp, vil besetningen kunne bli "Grønn" igjen.

Besetninger som har dokumentert "Grønn" status og har en godkjent smittesluse er godkjent som leverandør av "Helsefe". Det betyr at de får et pristillegg på kr 400 for kalv/fôringsdyr og kr 1000 på livdyr. Mer informasjon om besetningsgodkjenning finner du [her](#).